

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kf.II.37.119/2019/5.

A tanács tagjai: Dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró
Dr. Márton Gizella bíró

A felperes: EOS Faktor Magyarország Zrt.
(1132 Budapest, Váci út 30.)

A felperes képviselője:

Az alperes: Nemzeti Adatvédelmi és
Információszabadság Hatóság
(1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet
fasor 22/C.)

Az alperes képviselője: Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi
Iroda
(1036 Budapest, Lajos utca 66.)

A per tárgya: adatvédelmi ügyben hozott határozat
bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék
101.K.700.718/2018/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 101.K.700.718/2018/9. számú ítéletét a jogalap tekintetében helybenhagyja, a bíróság összecszerűsége tekintetében hatályon kívül helyezi, az alperes NAIH/2018/698/5/H. számú határozatának 3) pontját megsemmisíti és e körben az alperest új eljárásra kötelezi.

A peres felek az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 15.000 (tizenötezer) forint kereseti és 20.000 (húszezer) forint fellebbezési részilletéket.

Kf.Π.37.119/2019/5.

A fennmaradó 15.000 (tizenötezer) forint kereseti és 20.000 (húszezer) forint fellebbezési részilletéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes követelések megvásárlását és behajtását üzletszerűen végző gazdasági társaság, amely többek között magánszemélyekkel szemben fennálló, lejárt követeléseket szerez meg engedményezés útján. A felperes az engedményező jogi személyek által átadott személyes adatokat kezeli, az átvett adatokon felül az érintettektől és nyilvános adatbázisból is gyűjt személyes adatokat. A felperes a perben nem álló panaszos (a továbbiakban: Panaszos) személyes adataihoz 2012. március 6. napján engedményezés útján jutott hozzá. Az engedményezőtől átadott személyes adatok részét képezte a Panaszos egyik, a követelés alapjául szolgáló jogviszonnyal nem érintett családtagjának könyv formátumú személyazonosító igazolványának személyazonosító adatokat és lakcímet tartalmazó részének kivonatos másolata is, továbbá egyik vízdíjszámlájának másolata is. Az engedményezés során átadott személyes adatok között nem szerepelt a Panaszos telefonszáma, ahhoz a felperes a Panaszos 2015. május 29. napján adott hozzájárulása útján jutott hozzá. A Panaszos 2016. február 2. napján a telefonszám kezeléséhez adott hozzájárulását visszavonta, kérte a felperest, hogy kizárólag levelezés útján tartsa vele a kapcsolatot. A felperes a Panaszos kérelmét fogyasztóvédelmi panaszbeadványként kezelte és azt, mint megalapozatlant utasította el. A Panaszos 2016. március 25. napján ismételten kérte telefonszámának törlését, amelyet a felperes azzal az indokkal utasított el, hogy az adatkezelés célja nem szűnt meg. A Panaszos beadvánnyal élt az alperesnél, amely adatvédelmi hatósági eljárást indított a felperessel szemben. A felperes az eljárás során csatolta az Adatvédelmi Tájékoztatókat, továbbá az „Adatvédelmi törlési kérelmeket” tartalmazó táblázatot.
- [2] Az alperes 2018. május 23. napján kelt NAIH/2018/698/5/H. számú határozatával megállapította, hogy a felperes jogellenes adatkezelési tevékenységet folytatott, mert megszegte az előzetes tájékoztatási kötelezettségét, a tisztességes és a célhoz kötött adatkezelés elvét és jogalap nélküli adatkezelést folytatott, továbbá megállapította a 2014. január 14. és 2016. június 3. napja közötti időszakban a felperes érdekmérlegelési jogalapra hivatkozással végzett általános adatkezelési gyakorlatának jogellenességét. Határozatával egyúttal megtiltotta a személyes adatok jogellenes kezelését és elrendelte, hogy törölje a Panaszos személyi azonosítóját valamennyi nyilvántartásából és iratából, gondoskodjon az adósnak nem minősülő Panaszos családtagjának számla és hatósági igazolvány másolata megsemmisítéséről, törölje a személyazonosító igazolvány és a számla adatait valamennyi

Kf.Π.37.119/2019/5.

nyilvántartásából és iratából, továbbá, hogy jogos érdeken alapuló adatkezelést sikeres érdekmérlegelés alapján végezzen és az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatát akként módosítsa, hogy a jövőben nyújtson megfelelő tájékoztatást az adatalanyok részére. Az alperes határozatával a felperest 10.000.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperes a Panaszos telefonszáma törlési kérelmének elutasítását követő adatkezelése az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 6. § (5) bekezdésében foglaltak szerinti jogalapra történt hivatkozással, ténylegesen elvégzett érdekmérlegelés nélkül, továbbá a megfelelő előzetes tájékoztatás hiányára tekintettel jogsértő volt, és nem felelt meg az Infotv. 4. § (2) bekezdésében, 5. § (1) bekezdés a) pontjában, 6. § (5) bekezdés b) pontjában, 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak, a törlési kérelmet elutasító döntés pedig az Infotv. 18. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Nem fogadta el a felperes azon nyilatkozatát, amely szerint az érdekmérlegelési teszt alkalmazásától azért tekintettel el, mert amennyiben ezen teszt eredményeképpen a személyes adat kezelése előnyt élvezne a felperes követelése belátható időn belül történő térüléséhez fűződő méltányos érdekével szemben, akkor az érintett adatot törölni kellett volna, ez pedig a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelet elnökének 14/2012. (XII. 13.) számú ajánlásában (a továbbiakban: PSZÁF ajánlás) foglalt elvekbe ütközött volna. Az alperes e körben kifejtette, hogy a PSZÁF ajánlás nem minősül jogszabálynak, az nem kötelezően alkalmazandó, és nem ad felmentést az adatminimalizálás elve alól, és kizárólag az Infotv.-vel összhangban értelmezendő. Az alperes határozatának indokolásában megállapította, hogy a Panaszos lakcímgigazolványa személyi azonosítót igazoló oldala másolatának a felperes általi tárolása készletező jellegű, cél nélküli, ezért nem felel meg a célhoz kötöttség és a szükségesség (adatminimalizálás) elvének, törvényes cél és jogalap hiányában az okmányvédelmi szempontokat is figyelembe véve nem fogadható el, és az Infotv. 4. § (2) bekezdésébe ütközik. A Panaszos családtagjának személyes adataival kapcsolatban megállapította, hogy a számlamásolat és a személyazonosító igazolvány másolatának jogalap nélküli tárolása nem felel meg a célhoz kötöttség és a szükségesség (adatminimalizálás) elvének, az az Infotv. 5. § (1) bekezdésébe, valamint 4. § (2) bekezdésébe ütközik. Kiemelte továbbá, hogy a felperes tisztességtelen adatkezelést folytatott a Panaszos ügyében, mert a törlési kérelem elutasításakor úgy mutatta be az adatkezelését, mintha mérlegelés nélkül, az Infotv. alapján kifejezetten jogosult lenne a törölni kért személyes adat (telefonszám) további kezelésére, amivel ellehetetlenítette a Panaszos jogérvényesítésének lehetőségét. Az érdekmérlegelési jogalap körében utalt a 95/46/EK Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoport (a továbbiakban: Adatvédelmi Munkacsoport) Adatvédelmi Irányelv 7. cikkével kapcsolatos 6/2014. számú véleményére (a továbbiakban: Vélemény), mely szerint az adatkezelő, vagy a harmadik személy jogi érdekét kell összevetni az adatalany alapvető jogaival. Utalt

Kf.Π.37.119/2019/5.

továbbá az Európai Bíróság C-468/10. és C-469/10. egyesített ügyekben hozott ítéleteire, továbbá bemutatta, hogy a Vélemény alapján melyek lehetnek az érdekmérlegelési teszt lépései (I-V. pontok). Kiemelte, hogy a felperes a hatósági eljárás során azt nyilatkozta, hogy érdekmérlegelési jogra hivatkozva adatkezelést 2014. július 21. napja óta végez. A nyilatkozat értelmében a felpereshez 2013. január 1. és 2016. december 31. között 1590 személyes adat törlés iránti kérelem érkezett, és ebből a felperes 16 esetben az érdekmérlegelésen alapuló adatkezelésre hivatkozással nem teljesítette az érintettek törlés iránti kérelmét. Az alperes megállapította, hogy a felperes nyilatkozata nem a valós gyakorlatot tükrözi, mert a felperes érdekmérlegelési jogalapra hivatkozva 2014. július 21. napját megelőzően is végzett adatkezelést. Utalt arra, hogy a felperes által megküldött „Adattörlési kérelmeket tartalmazó táblázat” adatai szerint a „Tájékoztatás kérés” típusú adatvédelmi beadványok elutasításának indokaként 2014. január 24. és 2014. július 21. között a felperes 26 esetben hivatkozott az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára és/vagy (5) bekezdésére. A táblázat adatai szerint továbbá a „Tájékoztatás kérés és személyes adatok törlésére irányuló kérelem”, valamint a „személyes adatok törlésére irányuló kérelem” típusú adatvédelmi kérelmek elbírálása során 2014. január 24. és 2014. július 21. között 58 esetben hivatkozott a felperes az elutasítás indokaként ezen jogszabályhelyekre. A felperes azon nyilatkozata sem fedi továbbá az alperesi határozat értelmében a valóságot, hogy 2013. január 1. és 2016. december 31. között a felperes az érdekmérlegelésen alapuló adatkezelésre hivatkozással csak 16 esetben nem teljesítette az érintettek törlés iránti kérelmét, ugyanis a táblázat adatai szerint 2014. január 24. és 2016. december 31. között a felperes összesen 119 esetben hivatkozott az elutasítás indokaként az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) és/vagy (5) bekezdésére. Idézte a 2014. július 21. és 2016. június 3. napja között hatályban volt „Adatkezelési tájékoztató” I.1.1. pontját és megállapította, hogy a felperes az adatvédelmi beadványok elutasításakor, 2014. július 21. napját megelőzően anélkül hivatkozott a jogos érdek alapján történő adatkezelés jogalapra, hogy erről az érintetteket előzetesen nem tájékoztatta, 2014. július 21. napját követően pedig úgy hivatkozott az Infotv. 6. § (5) bekezdése szerinti jogalapra, hogy az ezen jogalap alapján kezelni kívánt adatok körét és az adatkezelési jog alapját megalapozó érdekmérlegelési tesztet nem végezte el, így annak eredményéről sem tájékoztatta az érintetteket. Az érdekmérlegelési teszt eredményének hiányában a felperes adatkezelési jogalapra jogszerűen 2014. július 21. napját követően sem hivatkozhatott. Megállapította, hogy az adatvédelmi beadványok érdekmérlegelési jogalapra alapozott elutasítását követően a felperes jogalap nélküli adatkezelést végzett, eljárása során az alperes több, mint 100 ilyen esetet tárt fel. Megállapította, hogy a felperes 2014. január 14. és 2016. június 3. napja között az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pontjába és a 6. § (5) bekezdés b) pontjába ütköző adatkezelést végzett és az Infotv. 20. §-át is megsértette. Szükségesnek tartotta a bírság kiszabását, mivel a felperes az Infotv. több rendelkezését is megsértette, annak összegét a bírságmaximum 50%-ában állapította meg. A bírság

Kf.II.37.119/2019/5.

összege körében hivatkozott az Infotv. 61. § (4) bekezdésére, figyelembe vette, hogy a jogsértés súlyos, az a Panaszos ügyében többféle adatalanyi jogosítványokat erősen korlátozó hiányosságot, hibát jelentett, a jogellenes adatkezelés tisztességtelen volt, és harmadik személyt is érintett. Emellett a 2014. január 14. és 2016. június 3. között végzett jogellenes adatkezelési tevékenység nem egyedi eset volt, mert nemcsak a Panaszost érintette. Az érdekmérlegelési jogalapról történő megfelelő előzetes tájékoztatás hiánya a felperes által kezelt követelések valamennyi adósát érintette, az a felperes általános adatkezelési gyakorlatának részét képezte. Figyelembe vette továbbá, hogy a felperes jogellenes gyakorlata folyamatos, továbbá, hogy a vizsgált időszakban a felperes követeléskezelői tevékenységét döntő és meghatározó módon a jogellenesen kezelt személyes adatok felhasználásával végezte, ilyen módon a teljes üzleti tevékenységének szerves részét képezte az ilyen adatkezelés, így a követeléskezelői tevékenységének bevétele is döntően a jogellenes adatkezelésen alapuló követeléskezelésből származott. Bírságcsökkentő tényezőként értékelte az eljárási határidő túllépését, míg bírságnövelő tényezőként vette figyelembe, hogy a felperes az érdekmérlegelésen alapuló gyakorlatáról valótlanul nyilatkozott.

A kereseti kérelem és az alperes védírata

- [3] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozata ellen, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat megváltoztatását és a bíróság kiszabásának mellőzését, avagy a bíróság minimális összegre történő csökkentését kérte.
- [4] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felperes 2014. július 21. napját megelőzően az adatkezelési szabályzataiban nem hivatkozott az Infotv. 6. § (5) bekezdése szerinti jogalapra. Ezt követően ezen jogalap tekintetében az adatkezelési tájékoztatójában az adatalanyok számára azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy az ügyfelek mindazon adatait, amelyekre a felperesnek az engedményezett követelések érvényesítése céljából szüksége van, az ügyféli hozzájárulás visszavonását követően is kezeli az Infotv. 6. § (5) bekezdés b) pontja alapján. Kiemelte, hogy az Infotv. 6. §-án alapuló érdekmérlegelési jogalap vonatkozásában nem elegendő a jogszabályhelyet megjelölni az adatvédelmi szabályzatban, illetve az adatkezelési tájékoztatóban, hanem meg kell jelölni a jogos érdek érvényesítése érdekében kezelhető személyes adatokat, biztosítani kell, hogy az érintettek megismerjék az érdekmérlegelés eredményét, annak érdekében, hogy megtudják, hogy miért korlátozza arányosan a személyes adatok védelméhez fűződő jogukat a felperes által folytatott adatkezelés. Kiemelte, hogy az alperesnek nem feladata annak vizsgálata, hogy az érdekmérlegelési jogalap jogszerűvé tehetné-e a vizsgált

Kf.II.37.119/2019/5.

adatkezelést, amennyiben az adatkezelő az előzetes érdekmérlegelést nem végezte el. A felperes a vizsgált időszakra vonatkozóan az előzetes érdekmérlegelés elvégzését sem a közigazgatási eljárásban, sem a per során nem igazolta. Utalt arra, hogy az alperes az Adatvédelmi Munkacsoport véleménye alapján az érdekmérlegelési teszt egyes lépéseit csak rögzítette, a felperesen nem a konkrét ötlépeses teszt elvégzését és a Munkacsoport véleményét, hanem a felperes által is felhívott, az Infotv. 6. § (5) bekezdés b) pontja szerinti követelmény teljesülését kérte számon. Hangsúlyozta, hogy a felperes alaptalanul érvelt a konkrét panasz tekintetében is az előzetesen elvégzett érdekmérlegelés hiányában az Infotv. 6. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltakkal. Az e körben hivatkozott körülmények az előzetesen elvégzett érdekmérlegelés, és mindezek súlyozása alapján vezethettek volna oda, hogy a felperes a hozzájárulás visszavonását követően is jogszerűen kezelheti e személyes adatokat. Kiemelte, hogy a Panaszosnak megküldött, a felperes által a per során csatolt, 2016. február 10. napján kelt válaszlevél valóban tartalmaz egy háromoldalas jogorvoslati tájékoztatót, amelyet azonban a felperes a közigazgatási eljárás során a Panaszossal folytatott levelezés becsatolására vonatkozó alperesi felhívás ellenére nem csatolt. A tájékoztatással kapcsolatban rögzítette, hogy a felperes a Panaszos egyértelmű, a telefonszám törlésére vonatkozó kérelmét egyrészt tévesen panaszbeadványként bírálta el, ennek megfelelően pedig a jogorvoslati tájékoztatás is téves volt, az ugyanis az Infotv. alperes által felhívott 18. § (2) bekezdése szerinti, a törlés iránti kérelem elutasítása esetén igénybe vehető jogorvoslati tájékoztatást nem tartalmazza. Utalt arra, hogy a felperes által becsatolt táblázat adatai szerint a felperes 119 esetben hivatkozott az elutasítás indokaként az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára, illetve (5) bekezdésére. Ezen táblázat alapján az alperes alappal állapította meg, hogy a felperes állításával ellentétben a felperes valótlánul nyilatkozott. Az alperes a 119 ügyet a CEID azonosítóval megjelölte, így azok egyedileg azonosíthatóak voltak. Arra is megalapozatlanul hivatkozott a felperes, hogy az érdekmérlegelési jogalapra vonatkozó előzetes tájékoztatás hiánya nem minden adósát érintette, ugyanis az előzetes tájékoztatás megadása az adatkezelő kötelezettsége, így súlytalan az arra való hivatkozás, hogy a többmillió levélből lehetnek olyanok, amelyekben megfelelő tájékoztatást adott. Kiemelte, hogy a PSZÁF ajánlás jogi kötőerővel nem bír, az nem minősül jogszabálynak, így nem adhat felmentést az Infotv. rendelkezéseinek betartása alól. Ezen túlmenően pedig sem a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény, sem pedig a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelem gyakorlatának tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény nem írja elő az engedményezéssel kívül begyűjtött adatok hozzájárulás hiányában történő kezelését. Utalt az Infotv. 4. §-ára, amelynek kógens rendelkezése értelmében az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, így az engedményezéssel átvett, de a követelés behajtásához szükségtelen adatok tárolása is jogellenes. A felperes állításával ellentétben pedig az alperes ezen adatok tekintetében nem azok

Kf.II.37.119/2019/5.

felhasználását, hanem tárolását róta a felperes terhére. A bírság körében megállapította, hogy a határozat indokolása tartalmazza a mérlegelt körülményeket. Rögzítette, hogy az Infotv. 61. § (4) bekezdése nem taxatív módon rögzíti a bírság kiszabása körében figyelembe veendő szempontokat, ezért az alperes alappal vette figyelembe a speciális és generális prevenció célját. Megállapította, hogy a bírság megfelel a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésében foglaltaknak.

A fellebbezés és az ellenkérelem

- [6] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az ítélet megváltoztatásával a bírság kiszabásának mellőzését, avagy annak mérséklését kérte. Azt állította, hogy az elsőfokú ítélet iratellenesen hivatkozott az alperes adatkezelési tájékoztatójának érdekmérlegelési és adatkezelési jogalapot érintő szövegére, emiatt pedig az elsőfokú ítélet által hivatkozott megállapítás a perben nem alkalmazható. Érvelése szerint tévesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes tájékoztatása csak a jogszabályhelyet rögzítette az érdekmérlegelési jogalap körében, ezzel szemben ugyanis a tájékoztató valamennyi, az Infotv.-ből következően szükséges utalást tartalmazza. Előadta, hogy a felperes azért csak 2014 nyarán módosította és egészítette ki az adatkezelési tájékoztatását az érdekmérlegelési jogalapot érintően, mert az alperes is csak „ezt közvetlenül megelőzően találta ki”, hogy az ezen a jogalapon végzett adatkezeléssel szemben a jogszabály ilyen értelmű kötelező rendelkezése hiánya ellenére is előzetes tájékoztatási kötelezettséget támaszt. Kiemelte, hogy téves az a megállapítás, amely szerint az érdekmérlegelés elvégzését sem a közigazgatási eljárásban, sem a per során nem igazolta, ahogyan az is megalapozatlan, hogy a 2016. október 26. napján kelt válaszlevelet az alperesi felhívás ellenére a közigazgatási eljárás során nem csatolta be. Érvelése szerint a jogorvoslatról történő háromoldalas tájékoztatás mellett nem állítható, hogy a felperes a Panaszos jogérvényesítésének lehetőségét ellehetetlenítette volna. Emellett pedig az adattörlési kérelem elutasítása elleni jogorvoslat szabályai teljes egészében megegyeznek az adatkezeléssel kapcsolatos jogsérelemmel kapcsolatban igénybe vehető jogorvoslatra vonatkozó szabályokkal. Kifogásolta azt a megállapítást is, hogy a 2017. augusztus 22. napján kelt iratban az érdekmérlegeléses adatkezelések számára vonatkozóan valótilanul nyilatkozott volna. Kiemelte, hogy az alperes által hivatkozott 119 ügyben nem volt megállapítható, hogy a felperes az Infotv. 6. §-a alá eső adatkezelést végzett volna, csak az, hogy a számtalan jogszabályhelyet tartalmazó felsorolásban ezen hivatkozás is szerepelt. Hangsúlyozta, hogy önmagában az a tény, hogy az Infotv. tartalmaz egy adatkezelési felhatalmazást, nem jelenti azt automatikusan, hogy a felperes azzal az adott ügyben élt is volna. Kifogásolta, hogy az alperes nem vizsgálta, hogy a megjelölt ügyekben valóban történt-e érdekmérlegeléses adatkezelés, továbbá jogsértő módon az elsőfokú bíróság nem adott helyt ebben a körben a felperes által indítványozott szakértői vizsgálatnak. Sérelmezte, hogy az alperesi határozat azon alapul, hogy a felperesnek az Adatvédelmi Munkacsoport véleménye szerint elvárásoknak meg kellett volna felelnie. Fellebbezésében azt is állította, hogy az elsőfokú ítélet tévesen értelmezi az Infotv. 6. §-ának rendelkezéseit az érdekmérlegeléses adatkezelés követelményei tekintetében, ugyanis az érdekmérlegelési tesztnek nevezett dokumentum elkészítését és annak az adós, továbbá az alperes részére történő megküldését jogszabály nem írja elő. Kiemelte, hogy az érdekmérlegelés szükségszerű eleme a súlyozás, az erre alapított közigazgatási, illetve bírósági eljárásban pedig nem az a kérdés, hogy a súlyozás megtörtént-

Kf.Π.37.119/2019/5.

e, hanem az, hogy az érdekmérlegelés a jogszabály által megfogalmazott követelménynek megfelel-e, azaz a jogos érdek érvényesítése az érintett személyes adatainak védelméhez fűződő jogának korlátozásával arányban áll-e. A Fővárosi Törvényszék polgári ítéletére hivatkozással kifejtette, hogy a követelések érvényesítése, mint jogos érdek tekintetében az aránytalan korlátozásról nem lehet szó. Kifejtette, hogy a súlyozás megvalósítása tekintetében az adatkezelők belátásuk szerint járhatnak el, formai követelmények nem kötik őket, az Infotv.-ből mindösszesen annyi levonható kötelezettség áll fenn, hogy annak eredménye szükségképpen és kötelezően nem lehet az érintett személyiségi jogának korlátozásával aránytalan. Arra is hivatkozott, hogy az érdekmérlegeléses adatkezelés esetén a súlyozás a felperes alapfolyamataiba beépített eljárás, ugyanis lényeges, hogy a kérelmeket elbíráló, az adatkezelésről döntést hozó munkavállalók milyen iránymutatások, utasítások és előírások alapján járnak el. A szerződéses kötelezettségek betartása azonban magasabb rendű érdek, mint a szerződéses kötelezettségek teljesítésének megghiúsítása érdekében tett adatkezelési kifogásokban rejlő jogsérelem mértéke. A PSZÁF ajánlás vonatkozásában kiemelte, hogy az semmiféle jogszabályi kötelezettség tekintetében nem ad felmentést, azonban mint a felperes tevékenységére irányadó szabályrendszer, meghatározhatja a követeléskezelés során végezhető tevékenységeket és kapcsolattartási formákat, eszközöket. Érvelése szerint ezen korlátok között kellett volna vizsgálni és értékelni a perbeli ügy tekintetében azt, hogy a lakcímen elérhetetlen adóssal történő kapcsolattartás vonatkozásában a telefonszám kezeléséhez adott hozzájárulás visszavonását követően a felperes által az érdekmérlegeléses adatkezelés részét képező súlyozás arányos volt-e. Kiemelte, hogy az adatkezelési tájékoztató, továbbá a Panaszosnak küldött levél alátámasztja, hogy a felperes a törvény által elvárt súlyozást elvégezte, az adatalany számára a megfelelő előzetes és utólagos tájékoztatást megadta, a jogorvoslati lehetőségekről kimerítően tájékoztatta. Ezért iratellenes az ítélet azon megállapítása, hogy a felperes az érdekmérlegelés elvégzését sem a közigazgatási eljárásban, sem a per során nem igazolta. Kifogásolta a Kp. 2. § (1) bekezdésének megsértését abban a körben, hogy az alperes állításainak cáfolatára az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le. A bíróság körében támatta azt a megállapítást, hogy a kifogásolt adatkezelés a felperes összes adósát érintette volna, érvelése szerint ugyanis az adott időszakban összesen 16 adóst érintett a felperesi adatkezelés, amely az adott időszakban kezelt több százezer ügynek töredékét teszi ki. Kifogásolta a Kp. 85. § (5) bekezdésének megsértését, arra hivatkozott, hogy a bíróság kiszabása körében pontos adatok beszerzésével kell meghatározni a jogsértéssel érintettek körének nagyságát. Rámutatott arra is, hogy a vizsgált típusú adatkezelés a felperes által kezelt ügyek töredékében állhatott fenn, ugyanis az érdekmérlegeléses adatkezelés előfeltétele, hogy az adatkezeléshez adott hozzájárulást az érintett visszavonja. Az alperesnek kellett volna vizsgálnia, hogy az általa hivatkozott 119 ügyben ilyen típusú adatkezelés történt-e. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 101.K.700.586/2018/11. számú ítéletére, amelyben az elsőfokú bíróság elkülönítette az engedélyezés során átadott adatok kezeléséhez adott hozzájárulás utólagos visszavonását, valamint az azt követően gyűjtött személyes adatok kezeléséhez adott engedély visszavonását követő adatkezelést, és kifogásolta, hogy a perbeli ügyben ilyen különbségtétel nem történt. Sérelmezte annak a szempontnak a figyelembevételét, hogy a felperes a követeléskezelői tevékenységét döntő és meghatározó módon a jogellenesen kezelt személyes adatok felhasználásával végezte, ugyanis akár 16, akár több száz ilyen ügyben merülhet fel a kifogásolt adatkezelés, azonban az abból származó bevétel az érintett időszak teljes árbevételéhez képest gyakorlatilag csekély összeg. Kifogásolta, hogy az alperes elmulasztotta a részletes vizsgálatot, továbbá, hogy olyan mérlegelési szempontokat alkalmazott (Munkacsoport véleménye, generálprevenció), amelyek az ügy érdemével nem függnek össze. Fenntartotta az előterjesztett bizonyítási

Kf. II. 37.119/2019/5.

indítványokat.

- [7] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Utalt arra, hogy a felperes által becsatolt adatkezelési tájékoztató nem jelöli meg az érdekmérlegelés megtörténtét, ahogyan annak módszerét sem, így az adatalányok nem ismerhetik meg az érdekmérlegelés eredményét, így mind az előzetes, mind az utólagos tájékoztatás elmulasztása megvalósult. Az előzetes tájékoztatási kötelezettség körében kifejtette, hogy az az Infotv. hatályba lépése óta kötelező, az nem az alperes gyakorlatából és kiterjesztő jogértelmezéséből ered. Kiemelte, hogy a felperes által egyoldalúan tett kijelentés nem minősül érdekmérlegelésnek, vagy súlyozásnak. A felperes továbbá nem bizonyította, hogy elvégzett volna bármilyen súlyozást, vagy érdekmérlegelési tesztet, az el nem végzett érdekmérlegelésről pedig a felperes nyilvánvalóan nem adott tájékoztatást az érintetteknek, így megsértette az Infotv. 6. § (5) bekezdését és 20. § (2) bekezdését is. A jogos érdek fennállásának kijelentése nem tekinthető a felperes álláspontjával szemben súlyozásnak. Utalt arra, hogy az alperes határozatában megjelölte, hogy a 119 esetre vonatkozó megállapítása min alapul, azonban a felperes ennek kapcsán semmiféle konkrétumot nem adott elő, ezt a megállapítást csak általánosságban vitatta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felperes fellebbezése részben alapos.
- [9] Az alperes a felperessel szemben két tekintetben folytatott adatvédelmi eljárást: egyrészt a Panaszos és hozzátartozója személyes adatainak kezelése körében, másrészt a felperes érdekmérlegelési jogalapon alapuló általános adatkezelési gyakorlata körében. A felperes fellebbezésében a Panaszos és hozzátartozója személyes adatainak kezelése körében megállapítottakat külön nem vitatta, fellebbezése az érdekmérlegelési jogalapon alapuló általános adatkezelés körében megállapítottakra irányult.
- [10] A felek között nem volt vitatott, hogy a felperes az érintettek személyes adatainak egy részéhez az engedményezés során jut hozzá, másik részét maga gyűjti. Az Infotv. 20. § (2) bekezdése az utóbbi esetre akként rendelkezik, hogy az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen [...] arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli [...]. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is. Az Infotv. 6. § (5) bekezdése azon adatkezelés során irányadó rendelkezésre vonatkozik, ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor. Mindebből pedig az következik, hogy amennyiben a személyes adatokat a felperes maga gyűjti, vagyis az érintett hozzájárulásának beszerzésére köteles, az Infotv. 20. § (2) bekezdése szerinti előzetes tájékoztatási kötelezettség terheli. Ennek alapján az adatkezelőre, vagyis a felperesre hárul az a kötelezettség, hogy adatkezelési tájékoztatójában, szabályzatában az Infotv. 20. § (2) bekezdése és 6. § (5) bekezdése szerinti adatkezelési tájékoztatását megadja, annak hiányában ugyanis az adatkezeléssel érintettek az adatkezelés körülményeit nem ismerhetik meg.
- [11] A felperes hatósági eljárás során tett nyilatkozatával szemben az alperes helytállóan állapította meg, hogy a felperes 2014. július 21. napját megelőzően is végzett adatkezelést érdekmérlegelési jogalapra hivatkozással, akként azonban, hogy arról az érintetteket előzetesen nem tájékoztatta. Ezen megállapítást alátámasztja a felperes által becsatolt „Adattörlési kérelmeket tartalmazó táblázat”, amelynek tanúsága szerint 2014. január 24. és 2014. július 21. napjai között a felperes a törlési kérelmek elutasítása kapcsán több esetben is hivatkozott az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára és (5) bekezdésére.

Kf.II.37.119/2019/5.

- [12] A 2014. július 21. napját követő időszakban (2016. június 3. napjáig) a felperes adatvédelmi tájékoztatójában (I.1.1.) tájékoztatást nyújtott az adatkezeléséről, akként, hogy a felperes „az Ügyfél mindazon személyes adatait, amelyekre az EOS Faktor Zrt.-nek a Követelés érvényesítése céljából szüksége van, az EOS Faktor Zrt. az engedményezett Követelések érvényesítése céljából, az Ügyfél hozzájárulásának visszavonását követően is kezeli az Infotv. 6. § (5) bekezdésének b) pontja alapján”. Az alperes és az elsőfokú bíróság helytállóan jutott e körben arra a következtetésre, hogy a felperes úgy hivatkozott az Infotv. 6. § (5) bekezdése szerinti jogalapra, hogy az érdekmérlegelési tesztet ténylegesen nem végezte el, ennek hiányában pedig annak eredményéről sem tájékoztatta az érintetteket. Az Adatkezelési Tájékoztató és az egyéni panaszügyben írt levél is azt sugallta, hogy a követelés behajtás sikeréhez köthető felperesi érdek minden esetben megelőzi az egyéni érdekeket. Emiatt helytálló az a megállapítás, hogy a felperes az érdekmérlegelési teszt körében kizárólag saját érdekeit vette figyelembe, az ügyfelek személyes adatokhoz fűződő jogait egyedileg nem súlyozta, továbbá tévesen úgy mutatja be a követelésbehajtást, mintha az minden egyéb érdeket (így az ügyfelek alapvető jogait is) minden esetben felülírna. Mindez azonban azt eredményezte, hogy a felperes egyoldalú, kizárólag a saját szempontjából lényeges érdekeket vette figyelembe, ezen tevékenység pedig nem tekinthető érdekmérlegelésnek. A felperes a 2014. július 21. és 2016. június 3. napjai közötti időben hatályban volt adatkezelési tájékoztató I. 1.1. pontja körében alaptalanul állította fellebbezésében, hogy ezen pont valamennyi, az Infotv.-ből következően szükséges utalást tartalmaz, ugyanis ezen tájékoztatásból – a törvényi szöveg ismertetésén túl – nem állapítható meg, hogy érdekmérlegelés egyáltalán történik-e, amennyiben igen, milyen módszerrel, milyen szempontok szerint. A felperes adatkezelési tájékoztatójának I.1.1. pontja kizárólag a felperes azon megállapítását tartalmazza, amely szerint a felperes az Infotv. 6. § (5) bekezdés b) pontja alapján akkor is kezeli az általa szükségesnek vélt ügyféli adatokat, ha az ügyfél esetlegesen a hozzájárulását visszavonja, ez azonban érdekmérlegelésnek nem tekinthető. Arra helyesen hivatkozott a felperes, hogy az érdekmérlegelés (súlyozás) megvalósítása tekintetében az adatkezelők belátásuk szerint járhatnak el, a perbeli esetben azonban az alperes és az elsőfokú bírósági megállapítás éppen az volt, hogy a felperes egyáltalán nem végzett érdekmérlegelést, utóbb ezt a tényállítást igazolni sem tudta. Önmagában az, hogy a felperes az Infotv. 6. §-ára hivatkozik, nem tekinthető érdekmérlegelésnek. Az elsőfokú ítélet helyesen utalt arra, hogy a felperesnek az adatkezelési gyakorlatával és belső szabályzataival kellett volna bizonyítania, hogy érdekmérlegelést végzett, vagyis, hogy az elérni kívánt célok megvalósulása kizárólag az általa gyűjtött, és a hozzájárulás visszavonása után továbbra is kezelt személyes adatokkal biztosítható. Az elsőfokú ítéletben a bíróság helyesen utalt arra, hogy a hatósági ellenőrzést megelőzően, az adott törlési kérelem elbírálása során kellett volna a felperesnek az előzetes érdekmérlegelést elvégezni, ezt sem a hatósági, sem a bírósági eljárásban nem pótolhatja. Mindezek hiányában a felperes alaptalanul hivatkozott az Infotv. 6. § (5) bekezdés b) pontjában foglaltakra.
- [13] A felperes alaptalanul hivatkozott az adatkezelési tájékoztatójának 2014 nyarán történt kiegészítésének indokaként az alperesre, és annak gyakorlatára, ugyanis az Infotv. hatályba lépése óta a 6. § (5) bekezdés megszövegezése változatlan, márpedig a jogszabályban előírtak teljesítésének kötelezettsége nem az alperes esetleges gyakorlatából, hanem a jogszabály előírásából fakad.
- [14] Az elsőfokú ítéletnek az érdekmérlegeléses adatkezelések számára vonatkozó felperesi nyilatkozatával kapcsolatban kiemelő, hogy az alperes a 119 ügyet a felperes által becsatolt „Adattörlési kérelmeket tartalmazó táblázat”-ból állapította meg, a felperes ezen táblázatában ugyanis 119 esetben hivatkozott a törlési kérelem elutasításának indokaként az

Kf. II.37.119/2019/5.

Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjára és/vagy az Infotv. 6. § (5) bekezdésére. Az, hogy a felperes esetlegesen olyan esetekben is feltüntette ezen jogalapokat a táblázatában, ahol a valóságban azt mégsem alkalmazta, az alperesen nem kérhető számon. E körben a felperest terhelte azon kötelezettség, hogy igazolja, hogy az alperes által figyelembe vett 119 ügyből melyek azok, amelyeket az alperes (és az elsőfokú bíróság) tévesen értékelt, mert nem az érdekmérlegelés körébe esnek. A felperes által erre vonatkozóan indítványozott szakértői bizonyítás azonban alkalmatlan bizonyítási eszköz, ezt ugyanis a perben a felperesnek az alperesi állítások cáfolatával kellett volna igazolnia, azon okiratok csatolásával, amelyekből megállapítható lett volna, hogy a törlési kérelem elutasítására nem az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja, illetve az Infotv. 6. § (5) bekezdése alapján került sor.

- [15] Sem az elsőfokú ítélet, sem az alperes nem az Adatvédelmi Munkacsoport Véleménye szerinti ötlépcsős teszt elvégzését és igazolását vizsgálta és kérte számon a felperesen, ilyen követelmény sem a határozatból, sem az ítéletből nem olvasható ki. Az alperes a Véleményre egyfajta jó példaként hivatkozott, azonban a határozatban megállapított jogsértések nem ezen, hanem az Infotv. rendelkezéseinek megsértésén alapultak. Ahogyan a határozat és ítélet helyesen kiemelte, a PSZÁF ajánlás nem jogszabály, az semmilyen tekintetben nem ad felmentést az Infotv. rendelkezéseinek betartása alól.
- [16] A felperes által a Panaszosnak küldött, 2016. február 10. napján kelt válaszlevél körében megállapítandó, hogy azt a felperes helytelenül panaszlevélként bírálta el, és utasította el, nem pedig törlési kérelemként kezelte. A válaszlevél melléklete valóban tartalmaz egy hosszadalmas jogorvoslati tájékoztatást, azonban annak nagy része a Magyar Nemzeti Bank, illetve a Pénzügyi Békéltető Testület előtti jogorvoslati eljárásokra vonatkozik, a Panaszos törlési kérelmének elutasítása körében igénybe vehető, az Infotv. 18. § (2) bekezdése szerinti jogorvoslati tájékoztatást nem tartalmazza, márpedig az alperes határozatában ezen jogszabályhely megsértését róta a felperes terhére.
- [17] A felperes által indítványozott tanúbizonyítás körében helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alkalmatlan a felperesi jogsértés cáfolatára, mert a felperes adatvédelmi tájékoztatójából és szabályzataiból kell kiderülnie az érdekmérlegelésnek, az utóbb, tanúbizonyítással nem pótolható.
- [18] A kiszabott bírság összegszerűsége körében mindemellett helyesen érvelt azzal a felperes, hogy az a határozati megállapítás, amely szerint az érdekmérlegelési jogalapról történő megfelelő előzetes tájékoztatás hiánya a felperes által kezelt követelések valamennyi adósát érintette, jogszabálysértő megállapítás, e körben ugyanis a személyes adatok forrásának (engedményezés, avagy felperesi adatgyűjtés) jelentősége van, ahogy azt az alperes is elismerte. A felperes által gyűjtött adatok esetén merülhet fel a hozzájárulás mint szükséges jogalap és ehhez kapcsolódik az érdekmérlegelés kérdése. Az alperes a felperes kétségtelenül helytelen és jogszabálysértő érdekmérlegelésen alapuló adatkezelési gyakorlatát a felperes valamennyi adósát érintően azonosította, ez azonban további bizonyítás nélkül megalapozatlan, mivel a személyes adatok két forrásból is származhattak. Emellett megalapozatlan volt az az alperesi megállapítás is, amely szerint a felperes a vizsgált időszakban a „követeléskezelői tevékenységét döntő és meghatározó módon a jogellenesen kezelt személyes adatok felhasználásával végezte”, mert e körben az alperes a tényállást megfelelő mértékben nem tisztázta, ezen alperesi megállapítást semmivel nem támasztotta alá. Mindezen körülmények a bírság összegére kihatottak. A felperes emellett azonban alaptalanul érvelt azzal fellebbezésében, hogy az alperes jogsértő módon olyan mérlegelési szempontokat vett figyelembe, amelyek az ügy érdemével nem függtek össze, mert az Infotv. 61. § (4) bekezdése nem taxatív módon sorolja fel a bírság kiszabása során figyelembe veendő szempontokat, így az alperes az eset összes körülményét, így a generálpreveniciót is

Kf.Π.37.119/2019/5.

mérlegelheti.

- [19] A Kúria a fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a jogalap tekintetében helybenhagyta, míg a bírságösszevétel körében hatályon kívül helyezte, az alperes határozatát a Kp. 89. § b) pontja alapján megsemmisítette, és az alperest e körben új eljárásra kötelezte.
- [20] A megismételt eljárás során az alperesnek a bírságösszevétel körében az érintett adósok köre tekintetében vizsgálnia és értékelnie kell a személyes adatok forrását, továbbá amennyiben a bírság kiszabása körében értékelni kívánja, hogy a felperes bevételeinek milyen részét érintette a jogsértés, e körben a tényállást tisztáznia kell, és megállapításait megfelelő módon alá kell támasztania.

A döntés elvi tartalma

- [21] *Az Infotv. 6. §-a szerinti ún. érdekmérlegeléses jogalap körében az adatkezelőnek kell igazolnia, hogy az Infotv. 6. § (1) vagy (5) bekezdésében foglalt feltételek valóban fennállnak. Az érdekmérlegelés keretében az adatkezelő (vagy harmadik személy) érdekeit kell összevetni az érintett személyes adatok védelméhez fűződő joggal.*

Záró rész

- [22] Tekintettel arra, hogy a pervesztesség-pernyertesség aránya megegyezett, a Kúria akként rendelkezett, hogy a felek viselik saját költségeiket a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (2) bekezdése alapján.
- [23] Mivel a pernyertesség és a pervesztesség aránya megegyezett, a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése szerinti kereseti és 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési illeték felének viselésére köteles, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a polgári és közigazgatási eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján. Tekintettel arra, hogy az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentes, a kereseti és fellebbezési részilletéket az állam viseli.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. január 15.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Bögös Fruzsina s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró